

Vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelses- kvalifikationer m.v.

Beretning for 2023

April 2024



Udgivet af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel.: 7231 7800
ufs@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISSN (elektronisk publikation): 2245-9995

Indhold

1. Indledning	4
1.1 Om beretningen	4
2. Vurdering af udenlandske uddannelser	5
2.1 Vurderinger til forskellige målgrupper	5
2.2 Personlige vurderinger af udenlandske uddannelser	7
2.3 Online-information om udenlandske uddannelser	11
2.4 Internationalt samarbejde om vurdering og anerkendelse	11
3. Kvalifikationsnævnet	14
3.1 Modtagne og behandlede klagesager	15
4. Anerkendelse til lovregulerede erhverv	17
4.1 Introduktion	17
4.2 Transparens og proportionalitet i reguleringen	19
4.3 De kompetente myndigheders afgørelser om autorisation m.v.	19
4.4 Midlertidige tjenesteydere fra EU/EØS-lande	23
4.5 Det europæiske erhvervspas	24
4.6 Advarselssystemet	25
5. Bilag	27
5.1 Personlige vurderinger af udenlandske uddannelser	27
5.2 Anerkendelse til lovregulerede erhverv	28

1. Indledning

De seneste år har stadig flere benyttet tilbuddet om at få vurderet udenlandske uddannelser hos Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. I 2023 leverede styrelsen 5.547 vurderinger og lignende udtalelser til borgere, arbejdsgivere, uddannelsesinstitutioner m.fl. Heraf var 3.676 personlige vurderingsdokumenter til borgere med udenlandsk uddannelse, 28 procent flere end året før. Denne stigning skyldes blandt andet modtagelsen af flygtninge fra Ukraine.

Blandt de personer, der fik vurderet deres uddannelse i 2023, boede 88 procent i Danmark, og omkring 60 procent ønskede primært at bruge vurderingen på arbejdsmarkedet. Niveaumæssigt lå 68 procent af uddannelserne inden for videregående uddannelse, 13 procent inden for erhvervsuddannelse, og 18 procent inden for gymnasial uddannelse.

Uddannelsessøgende kan klage til Kvalifikationsnævnet over danske uddannelsesinstitutioners afgørelser om merit om anerkendelse af realkompetence. Nævnet modtog 39 klager i 2023 (mod 34 året før), og 31 procent af dem handlede om merit på baggrund af udenlandsk uddannelse. De uddannelsessøgende har fået medhold i 25 procent af de sager, der er afsluttet med en indholdsmæssig afgørelse.

Fagfolk, der vil arbejde inden for et lovreguleret erhverv, ansøger om anerkendelse af deres kvalifikationer hos den myndighed, der har ansvaret for erhvervet. Myndighederne traf i årets løb 7.450 afgørelser, hvilket var 73 procent flere end året før. Stigningen vedrørte hovedsagelig sundhedserhverv under Styrelsen for Patientsikkerhed.

Der blev i 2023 givet i alt 3.031 godkendelser til at udøve et lovreguleret erhverv, og det var 24 procent flere end året før. Samtidig modtog myndighederne 2.327 anmeldelser fra EU/EØS-borgere, der ønskede at arbejde midlertidigt i Danmark.

1.1 Om beretningen

Efter lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. afgiver uddannelses- og forskningsministeren årligt en beretning til Folketinget. Den årlige beretning har til formål at følge, hvordan det går med brugen og videreudviklingen af ordningerne for vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

Hvor der ikke er angivet anden kilde, stammer tallene fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsens registre og beregninger. Procenttal er afrundet til nærmeste hele tal.

Flere oplysninger kan findes på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside: www.ufm.dk/anerkendelse.

2. Vurdering af udenlandske uddannelser

Uddannelses- og Forskningsstyrelsens vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen er det centrale sted, hvor borgere, virksomheder, institutioner og myndigheder kan få vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer og anden rådgivning om international anerkendelse af kvalifikationer og kompetencer. Styrelsen varetager opgaverne som vurderingsmyndighed og som informations- og videncenter for vurdering og anerkendelse på grundlag af lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. og Lissabonkonventionen.¹

2.1 Vurderinger til forskellige målgrupper

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen tilbyder vurderinger og andre udtalelser om udenlandske uddannelseskvalifikationer tilpasset brugernes behov:

- **Personlige vurderinger** kan fås af den enkelte uddannelsesindehaver og kan bruges på arbejdsmarkedet, i uddannelsessystemet og til anden afklaring og vejledning. Vurderingsdokumentet oplyser, hvilket dansk uddannelsesniveau og så vidt muligt hvilket dansk uddannelsesområde en afsluttet udenlandsk uddannelse svarer til. Læs mere i afsnit 2.2 og på ufm.dk/vur.
- **Vejledende udtalelser** er et tilbud til flygtninge, der ikke kan fremskaffe nok dokumentation til at få en vurdering. Se ufm.dk/anerkendelse/vu.
- **Turbovurderinger** er et tilbud til virksomheder i forbindelse med ansættelse og leveres inden for fem arbejdsdage. Se ufm.dk/anerkendelse/turbo.
- **Ph.d.-kvikvurderinger** benyttes af universiteter ved optagelse af ph.d.-studerende. Se ufm.dk/vur/blanket-phd.
- **Hotlineudtalelser til uddannelsesinstitutioner** benyttes i forbindelse med optag på videregående uddannelser, erhvervsuddannelser m.v. Se ufm.dk/ehb/kontakt.
- **Hotlineudtalelser til kommuner** benyttes bl.a. til integration af udlændinge. Se ufm.dk/anerkendelse/hotline.
- **Pligtmæssige vurderinger** benyttes af autorisationsmyndigheder. Se ufm.dk/anerkendelse/kompetente-myndigheder.

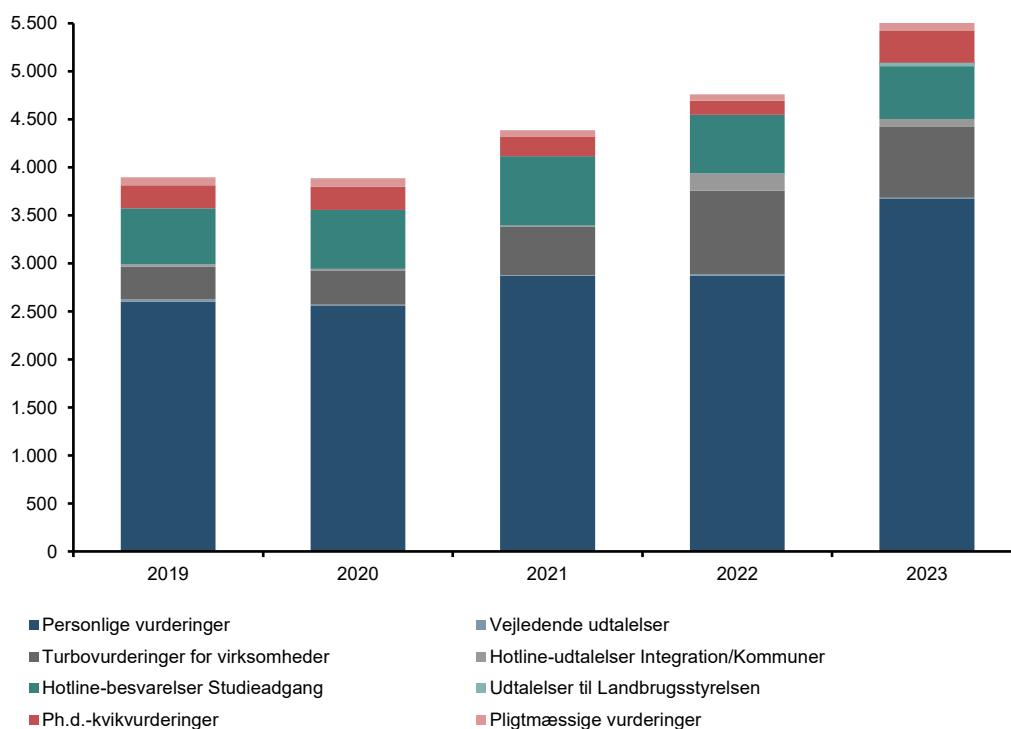
¹ Se lovbekendtgørelse nr. 579 af 1. juni 2014 og bekendtgørelse af konvention af 11. april 1997 om anerkendelse af kvalifikationer inden for de videregående uddannelser i Europaregionen (BKI nr. 28 af 2. oktober 2003).

Samlet leverede styrelsen 5.547 vurderinger m.v. i 2023 – 17 procent flere end året før. Stigningen skyldes hovedsagelig, at et stigende antal borgere – navnlig fra Ukraine – fik vurderet deres uddannelseskvalifikationer. Derudover benyttede universiteter i højere grad end før muligheden for en hurtig vurdering af udenlandske grader til brug for optagelse på ph.d.-uddannelser. Udviklingen fremgår af figur 2.1 og tabel 2.1 nedenfor.

Figur 2.1

Afsluttede vurderinger m.v. efter sagstype, antal, 2019-2023

Antal vurderinger m.v.



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Tabel 2.1

Afsluttede vurderinger m.v. efter sagstype, 2019-2023

Sagstype	2019 (antal)	2020 (antal)	2021 (antal)	2022 (antal)	2023 (antal)	Ændring seneste år (procent)
Personlige vurderinger	2.600	2.556	2.869	2.874	3.676	28
Vejledende udtalelser	25	12	6	14	7	-50
Turbovurderinger for virksomheder	340	358	506	867	744	-14
Hotlineudtalelser – kommuner	25	16	11	181	75	-59
Hotlineudtalelser – studieadgang	582	614	726	609	552	-9
Udtalelser til Landbrugsstyrelsen	–	–	–	–	35	–
Ph.d.-kvikvurderinger	240	244	199	148	331	124
Pligtmæssige vurderinger	86	87	68	68	127	87
I alt	3.898	3.887	4.385	4.761	5.547	17

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Turbovurderinger for virksomheder er hidtil mest blevet benyttet af offentlige arbejdsgivere. For at undersøge baggrunden har styrelsen i 2023 foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt alle landets mellemstore og store private virksomheder. Besvarelserne viste, at de færreste private virksomheder har været opmærksomme på styrelsens tilbud: 18 procent af deltagerne var klar over, at styrelsen kan hjælpe med hurtig vurdering af udenlandske uddannelses papirer, mens kun 3 procent kendte opslagsværket Landehåndbogen (se afsnit 2.3). Efter at være blevet præsenteret for disse tilbud mente over halvdelen, at virksomheden kan have nytte af tilbuddene eller et af dem, hvis den skal bedømme en ansøger med udenlandsk uddannelse.

Ud over de nævnte sagstyper tager styrelsen stilling til, om uddannelser og uddannelsesinstitutioner er offentligt anerkendte i studielandet, som led i behandlingen af ansøgninger om uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet og udlandsstipendium. Sådanne bidrag blev udarbejdet i ca. 2.300 sager i 2023, 7 procent flere end året før.

2.2 Personlige vurderinger af udenlandske uddannelser

I 2023 udstedte styrelsen 3.676 vurderinger til 3.243 personer. Antallet af vurderinger steg med 27 procent fra 2022 til 2023. Langt de fleste vurderingsmodtagere bor i Danmark (88 procent), og de får overvejende en vurdering med henblik på beskæftigelsesformål (ca. 60 procent).

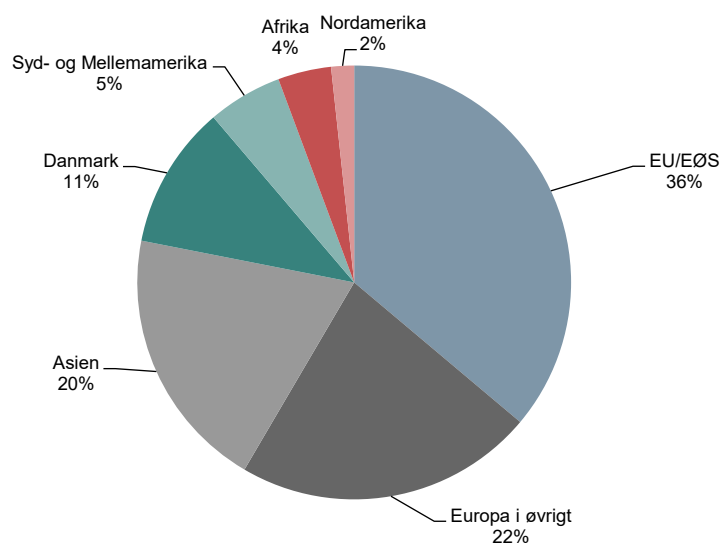
I det følgende beskrives uddannelsesindehavernes og uddannelsernes oprindelse, uddannelsernes faglige retning og niveau samt styrelsens sagsbehandlingstid. Tabel 5.1 i bilaget viser udviklingen i mængden og behandlingen af ansøgninger.

2.2.1 Nationalitet

58 procent af dem, der fik en vurdering i 2023, var fra europæiske lande, heraf 36 procent fra EU/EØS-lande og 22 procent fra Europa i øvrigt – se figur 2.2 nedenfor.

Figur 2.2

Vurderingsmodtagere efter statsborgerskab, 2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

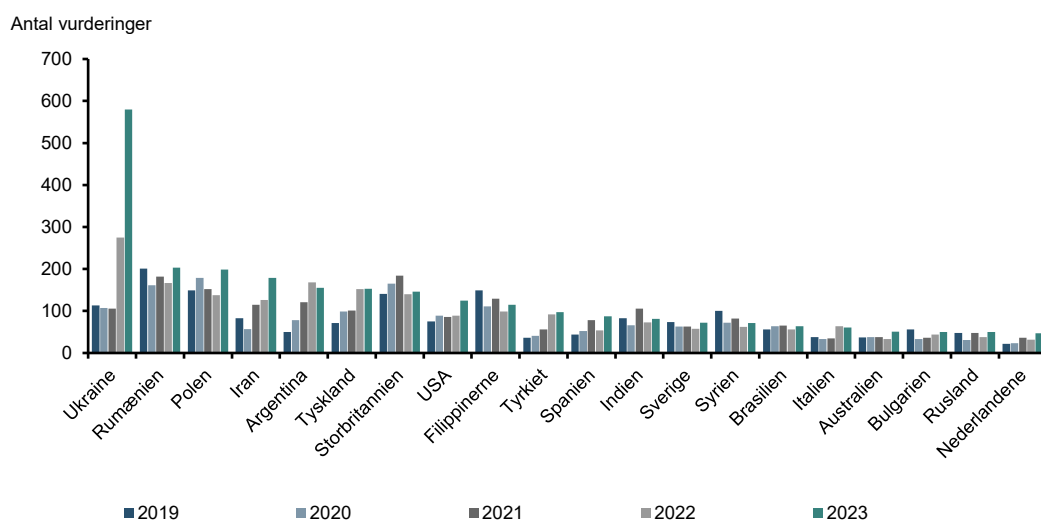
Ukrainere udgjorde 16 procent af vurderingsmodtagerne i 2023, og stigningen i antallet af ukrainere udgjorde 38 procent af den samlede stigning i vurderingstallet. Efter Ukraine og Danmark var de største nationaliteter Rumænien, Italien, Tyskland, Polen og Iran.

2.2.2 Uddannelsernes oprindelse

Styrelsen vurderede i 2023 uddannelser fra 128 lande. De hyppigst forekommende uddannelseslande var Ukraine, Rumænien, Polen, Iran, Argentina, Tyskland og Storbritannien (se figur 2.3 nedenfor). Sammenlignet med året før blev der især vurderet flere uddannelser fra Ukraine (mere end en fordobling), Polen og Iran.

Figur 2.3

Personlige vurderinger efter uddannelsesland, top-20 (2023), antal, 2019-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Tabel 2.2 nedenfor viser antallet af vurderinger af uddannelser fra de forskellige dele af verden. EU/EØS er fortsat den største gruppe med 32 procent af vurderingerne, men andelen fra det øvrige Europa steg til 28 procent som følge af tilgangen fra Ukraine.

Tabel 2.2

Personlige vurderinger efter uddannelsernes oprindelse, 2019-2023

Region	2019 (pct.)	2020 (pct.)	2021 (pct.)	2022 (pct.)	2023 (pct.)	2023 (antal)
Færøerne og Grønland	0	0	0	0	0	5
EU/EØS	42	41	34	34	32	1.172
Tredjelande	58	59	66	66	68	2.499
Europa i øvrigt	13	13	19	23	28	1.047
Asien	27	24	26	22	21	754
Afrika	6	5	5	4	4	158
Nordamerika	3	5	4	4	4	147
Syd- og Mellemamerika	8	10	11	11	9	339
Oceanien	2	2	2	2	1	54
I alt	100	100	100	100	100	3.676

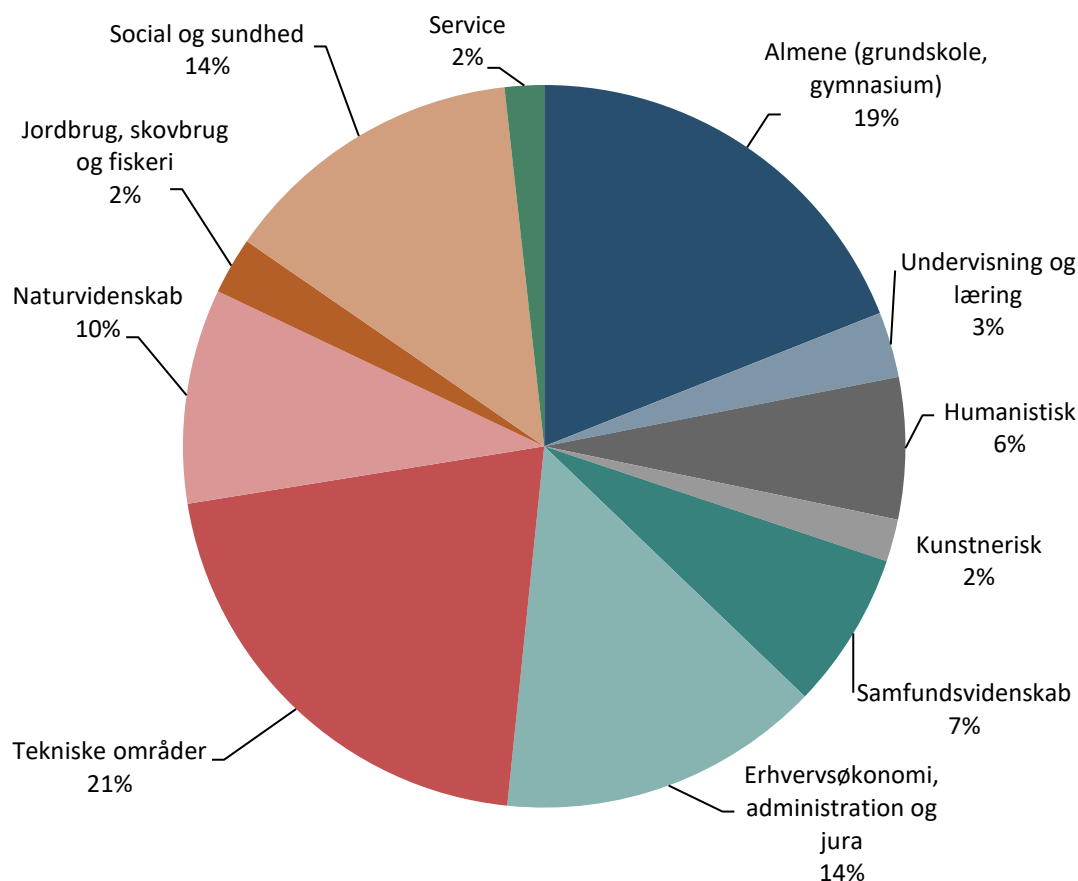
Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

2.2.3 Uddannelsernes faglige retning

De vurderede uddannelser er først og fremmest tekniske uddannelser, almene uddannelser og uddannelser inden for erhvervsøkonomi, administration og jura. Figur 2.4 nedenfor viser, hvordan vurderingerne i 2023 fordelte sig efter uddannelsernes faglige hovedområder. Tabel 5.2 i bilaget viser udviklingen i de seneste fem år.

Figur 2.4

Personlige vurderinger 2023 efter fagligt hovedområde



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

2.2.4 Uddannelsernes niveau

68 procent af vurderingerne i 2023 pegede på et helt eller delvist niveau inden for videregående uddannelse, og 29 procent på et niveau inden for ungdomsuddannelse. Blandt de ukrainske uddannelser var 73 procent på videregående niveau. Tabel 2.3 på næste side viser, hvordan vurderingerne har fordelt sig efter nærmeste generelle niveau.

De videregående uddannelser svarede niveaumæssigt oftest til enten dansk bachelor-niveau (22 procent af vurderingerne), bachelorniveau plus 1 års kandidatstudier (15 procent) eller fuldt kandidatniveau (18 procent). 13 procent af vurderingerne angav et helt eller delvist niveau inden for erhvervsuddannelse, mens 18 procent angav et helt eller delvist gymnasialt niveau.

Tabel 2.3

Personlige vurderinger efter nærmeste generelle uddannelsesniveau, 2019-2023

Niveaubetegnelse	2019 (pct.)	2020 (pct.)	2021 (pct.)	2022 (pct.)	2023 (pct.)	2023 (antal)
Grundskoleniveau – 7.-10. uddannelsesår	1	1	1	1	1	35
10. uddannelsesår	4	2	3	2	2	73
Ungdomsuddannelsesniveau – 11.-12. uddannelsesår	32	30	30	27	29	1.083
Korte videregående uddannelser – 13.-14. uddannelsesår	8	9	9	8	7	269
Mellemlange videregående uddannelser – 15.-16. uddannelsesår	25	27	26	25	22	823
Lange videregående uddannelser – 17.-18. uddannelsesår	29	29	29	32	33	1.206
Forskerniveau – 19.- uddannelsesår	1	2	2	6	5	187
I alt	100	100	100	100	100	3.676

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

2.2.5 Sagsbehandlingstid

Det tog i gennemsnit 40 dage netto at få sin uddannelse vurderet i 2023, en stigning på 3 dage i forhold til året før.²

87 procent af vurderingerne i 2023 blev gennemført på mindre end to måneder, mod 95 procent året før. Tabel 2.4 nedenfor viser, hvordan vurderingerne har fordelt sig efter sagsbehandlingstiden i antal måneder.

Tabel 2.4

Personlige vurderinger efter sagsbehandlingstid i måneder, 2019-2023

Sagsbehandlingstid	2019 (pct.)	2020 (pct.)	2021 (pct.)	2022 (pct.)	2023 (pct.)	2023 (antal)
Mindre end 1 måned	41	49	34	34	30	1.114
Mellem 1 og 2 mdr.	51	47	55	61	57	2.077
Mellem 2 og 3 mdr.	7	4	10	5	12	438
Mellem 3 og 4 mdr.	0	0	1	0	1	41
Mellem 4 og 5 mdr.	0	0	0	0	0	2
Mellem 5 og 6 mdr.	0	0	0	0	0	2
Over 6 mdr.	0	0	0	0	0	2
I alt	100	100	100	100	100	3.676

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

2.2.6 Brugertilfredshed

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen måler løbende tilfredsheden blandt de borgere, der har fået en vurdering af deres uddannelse. Det sker ved hjælp af et spørgeskema, som i 2023 blev besvaret af ca. 45 procent. Generelt viser besvarelserne en høj grad af

² Sagsbehandlingstiden for vurderingssager er den tid, der går fra modtagelsen af de nødvendige dokumenter og oplysninger fra ansøgeren til afgivelsen af en vurdering. Ifølge den henstilling om kriterier og procedurer for vurdering, der er vedtaget under Lissabonkonventionen, bør sagsbehandlingstiden ikke overstige fire måneder.

tilfredshed. 55 procent var alt i alt "meget tilfredse" og 37 procent "ret tilfredse" med vurderingen.

Når det gælder ansøgningsprocessen, angav 93 procent, at de ikke havde oplevet vanskeligheder med at ansøge om vurderingen. Information og service blev også bedømt positivt af langt de fleste, med 97 procent meget eller ret tilfredse blandt dem, der havde brugt hjemmesiden, søgt svar før ansøgningen eller kontaktet styrelsen om deres sag. 91 procent var meget eller ret tilfredse med sagsbehandlingstiden.

Styrelsen samler regelmæssigt op på undersøgelsens resultater og søger at forbedre vurderinger, ansøgningsproces og information på baggrund af brugernes bemærkninger.

2.3 Online-information om udenlandske uddannelser

På Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside tilbydes en række selvbetjeningsredskaber. De gør det muligt for borgere, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og myndigheder selv at finde vej til de ønskede oplysninger og erstatter dermed i en del tilfælde en henvendelse om vurdering. Det drejer det sig navnlig om følgende:

- Eksamenshåndbogen beskriver adgangsgivende eksaminer fra 135 lande samt 18 regioner/provinser og 6 internationale studentereksaminer. For hvert land kan man finde en oversigt over de eksaminer, der er adgangsgivende i Danmark, oplysninger til brug for karakteromregning og fagniveauvurdering samt en beskrivelse af uddannelsessystemet. Eksamenshåndbogen er et hyppigt anvendt redskab for uddannelsesinstitutionernes studieadministrative medarbejdere. Se ufm.dk/ehb.
- Landehåndbogen oplyser om styrelsens generelle vurderinger af gængse uddannelser fra 39 lande og beskriver deres uddannelsessystemer: ufm.dk/lhb.
- Vurderingsdatabasen viser mange af styrelsens konkrete vurderinger af udenlandske uddannelser fra de sidste fem år: ufm.dk/vdb.

2.4 Internationalt samarbejde om vurdering og anerkendelse

2.4.1 ENIC/NARIC-samarbejdet

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen samarbejder med andre landes informationscentre gennem to internationale netværk:

- ENIC-netværket, som hører under Europarådet og UNESCO, består af europæiske lande samt Australien, New Zealand, Israel, Canada og USA.
- NARIC-netværket, der hører under Europa-Kommissionen, omfatter alle EU- og EØS-lande.

ENIC- og NARIC-netværkene arbejder på grundlag af Lissabonkonventionen³ for at højne kvaliteten i anerkendelsesarbejdet. I regi af netværkene afholdes årlige konferencer, seminarer og peer learning-aktiviteter, og styrelsen udveksler løbende informationer med andre ENIC/NARIC-kontorer til brug for konkrete vurderinger.⁴

³ Danmark ratificerede Lissabonkonventionen i 2003. Læs om konventionen på ufm.dk/anerkendelse/lk.

⁴ Læs mere på ENIC/NARIC-hjemmesiden: enic-naric.net.

Styrelsen deltager løbende i samarbejds- og udviklingsprojekter, navnlig i regi af EU-programmet ERASMUS+. I 2023 har styrelsen deltaget i et projekt om anerkendelse af gymnasiale uddannelser samt et projekt, der kortlægger de europæiske landes generelle vurderingsstandarder for alle udbudte videregående uddannelses kvalifikationer i Europa.

Begge projekter sigter mod at fremme automatisk anerkendelse, dvs. at man på forhånd anerkender uddannelses kvalifikationer fra et andet europæisk land, for så vidt angår uddannelsesniveaue, f.eks. gymnasialt niveau eller bachelorniveau. Denne automatiske anerkendelse af niveaue ændrer ikke ved, at de videregående uddannelsesinstitutioner træffer beslutningen om optagelse og dermed om, hvorvidt en ansøger opfylder de specifikke adgangskrav til den søgte uddannelse.

2.4.2 Lissabonkonventionen

Styrelsen er repræsenteret i Lissabonkonventions-komiteen, som overvåger implementeringen af Lissabonkonventionen i de 56 medlemslande og udvikler retningslinjerne for at sikre, at konventionen er på linje med nye udviklinger inden for europæisk samarbejde om videregående uddannelser.

Frem mod næste konventionsmøde i 2025 arbejder komiteen med at revidere "Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education" fra 2007 for at sikre kvaliteten af udbud og anerkendelse af transnationale uddannelser. En anden prioritet i komiteens arbejdsplan er at udarbejde et vejledende dokument om brugen af digital teknologi til fremme af gensidig anerkendelse, herunder muligheder og risici ved brugen af AI i uddannelse og anerkendelse.

Ved næste konventionsmøde skal der også fremlægges en revision af ENIC/NARIC-kontorernes Charter fra 2004. Dokumentet skal beskrive kontorernes grundlæggende opgaver og afspejle de store forandringer, som er sket i europæisk uddannelsessamarbejde de sidste tyve år.

2.4.2.1 Ekstraordinært Lissabonkonventionsmøde

Den 28. februar 2023 blev der afholdt et ekstraordinært Lissabonkonventionsmøde foranlediget af en henvendelse fra det ukrainske anerkendelseskantor, som stillede forslag om udelukkelse af Rusland fra konventionen som en konsekvens af den russiske invasion af Ukraine.

Man kunne ikke imødekomme Ukraines krav om udelukkelse af Rusland fra Lissabonkonventionen, fordi et sådant tiltag ikke er juridisk muligt i FN-regi og konventionen er et fælles dokument for UNESCO og Europarådet. I stedet vedtog mødet med overvældende majoritet en erklæring, der stærkt fordømte Ruslands invasion og dens konsekvenser for det ukrainske uddannelsessystem og de studerende. Erklæringen opfordrede til at udelukke russisk repræsentation i udvalg, arbejdsgrupper og møder relateret til arbejdet med Lissabonkonventionen.

2.4.2 Europæisk samarbejde i øvrigt

2.4.2.2 Bolognaprocessen

Som led i Bolognaprocessen har styrelsen i 2023 repræsenteret Danmark i en arbejdsgruppe om principper og retningslinjer for anerkendelse på europæisk plan. Temaerne er bl.a. automatisk anerkendelse, mikroeksamensbeviser (micro-credentials) og digitalisering af anerkendelsesprocedurer. Arbejdsgruppen skal levere en rapport med anbefalinger, som diskuteres og vedtages ved Bolognaministerkonferencen i Albanien i maj 2024.

2.4.2.3 Europarådet

Europarådet har i 2023 nedsat en arbejdsgruppe, som skal undersøge mulighederne for at vedtage en europæisk juridisk bindende tekst om automatisk anerkendelse. Danmark deltager sammen med fire andre lande samt de europæiske organisationer for studerende (ESU), universiteter (EUA) og kvalitetssikring (EQAR). Arbejdet skal være afsluttet i 2025 og vil involvere høring af studerende, videregående uddannelsesinstitutioner og offentlige myndigheder.

2.4.3 Nordisk samarbejde

På nordisk plan gælder en række aftaler om gensidig anerkendelse, heriblandt Reykjavikdeklarationen, som skal understøtte gensidig anerkendelse af videregående uddannelser, fremme automatisk anerkendelse af sammenlignelige uddannelser i Norden og styrke samarbejdet mellem de nordiske kontorer for vurdering og anerkendelse.

ENIC/NARIC-kontorerne i Sverige, Norge, Island, Finland og Danmark samarbejder gennem det nordiske netværk for anerkendelse af videregående uddannelser, NORRIC⁵. Her udveksler kontorerne løbende informationer og erfaringer for at understøtte kvaliteten i vurderingsarbejdet. Det understøttes af tematiske møder og møder mellem lederne af de nordiske kontorer. Siden 2022 har netværket haft løbende fokus på ukrainske uddannelses kvalifikationer på baggrund af tilgangen af flygtninge som konsekvens af den russiske invasion af Ukraine.

Nordisk Ministerråd har i 2023 initieret et nyt projekt om gensidig anerkendelse af nordiske erhvervsuddannelser. Projektet skal bl.a. føre til oprettelse af et nordisk netværk på området. Desuden skal det undersøges, hvordan man kan øge kendskabet til nordiske erhvervsfaglige kvalifikationer i forbindelse med videreuddannelse og jobsøgning på tværs af grænserne. Projektet forventes afsluttet i 2025.

⁵ Se NORRIC-netværkets hjemmeside: norric.org.

3. Kvalifikationsnævnet

Behandling af klager over uddannelsesinstitutioners afgørelser om merit og realkompetenceanerkendelse.

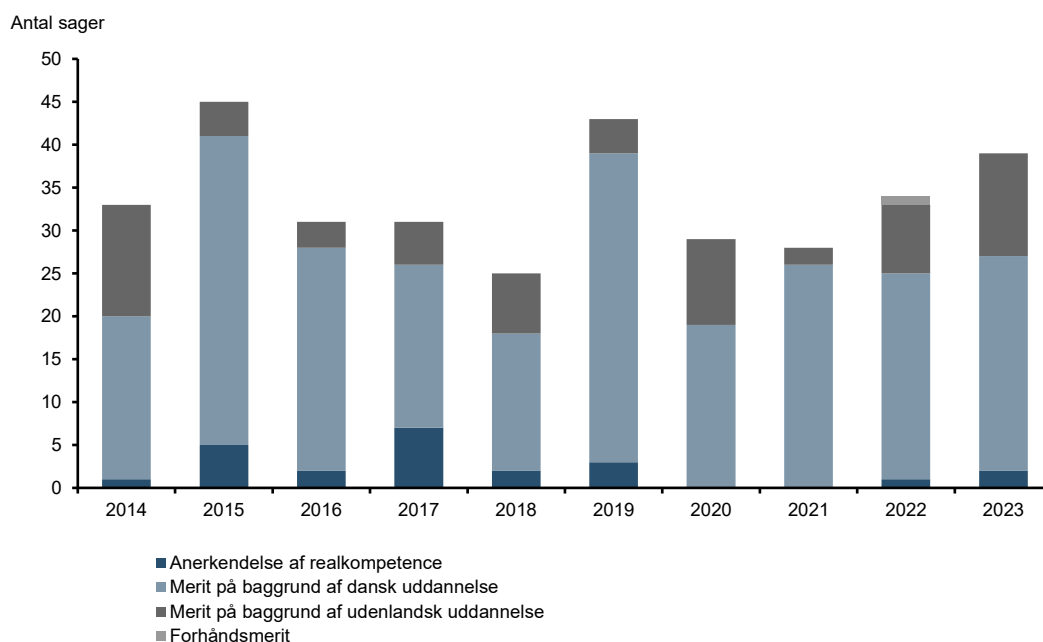
Kvalifikationsnævnet behandler klager over danske uddannelsesinstitutioners afgørelser om merit på baggrund af danske og udenlandske uddannelses kvalifikationer, om forhåndsmerit og om anerkendelse af realkompetence. Inden for universitetsuddannelserne kan nævnet dog kun behandle klager over merit på baggrund af udenlandsk uddannelse, mens øvrige afgørelser skal påklages til universitetets meritankenævn.

Nævnet består af formanden og medlemmer, som tilsammen har sagkundskab inden for alle de uddannelsesområder, der hører under Uddannelses- og Forskningsministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet samt Kulturministeriet. I den enkelte klagesag består nævnet af formanden og mindst to sagkyndige medlemmer udvalgt til sagen.

Kvalifikationsnævnet tager udgangspunkt i Lissabonkonventionen, hvis bærende princip er, at en udenlandsk uddannelse eller studieperiode skal anerkendes, medmindre der kan påvises væsentlige forskelle i forhold til den tilsvarende uddannelse eller studieperiode i værtslandet. Nævnet sekretariatsbetjenes af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Styrelsen informerer om nævnet på ufm.dk/kn, hvor man kan orientere sig om nævnets praksis gennem en database over de behandlede klager.

Figur 3.1

Sager modtaget af Kvalifikationsnævnet efter sagstype og år, antal, 2014-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

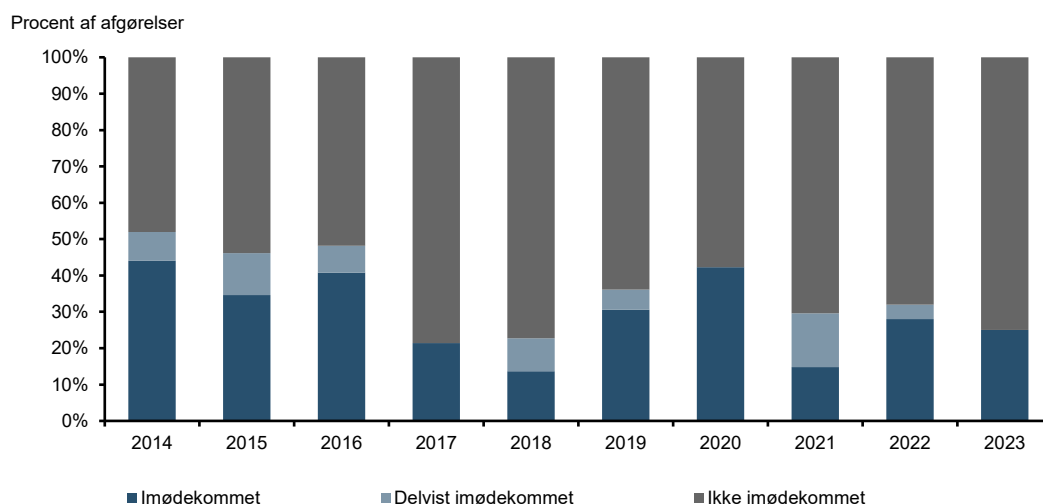
3.1 Modtagne og behandlede klagesager

Kvalifikationsnævnet modtog 39 klagesager i 2023 mod 34 året før. 31 procent af klagerne i 2023 handlede om merit på baggrund af udenlandsk uddannelse, 64 procent handlede om merit på baggrund af dansk uddannelse, og 5 procent om anerkendelse af realkompetence. Figur 3.1 ovenfor viser udviklingen de sidste ti år.

Kvalifikationsnævnet har per 10. april 2024 truffet indholdsmæssige afgørelser om 32 af de 39 klager, der blev indgivet i 2023, idet 3 klager er frafaldet af klageren, 1 klage er afvist af formelle årsager, og 3 stadig er under behandling. Ud af de 32 klager med indholdsmæssig afgørelse er 8 imødekommet, og 24 ikke imødekommet. Figur 3.2 nedenfor viser udviklingen i sagernes udfald gennem de sidste ti år.

Figur 3.2

Modtagne sager afsluttet med indholdsmæssig afgørelse, efter år og udfald, pct., 2014-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Tabel 3.1 nedenfor viser det seneste års sager opdelt efter deres type og udfald.

Tabel 3.1

Sager modtaget af Kvalifikationsnævnet efter type og udfald, antal, 2023

Behandling	Merit på baggrund af dansk udd.	Merit på baggrund af udenlandsk udd.	Anerkendelse af realkompetence	I alt
Imødekommet	5	3	0	8
Ikke imødekommet	17	6	1	24
Afvist af formelle årsager	0	0	1	1
Frafaldet af klager	1	2	0	3
Uafsluttet	2	1	0	3
Modtaget i alt	25	12	2	39

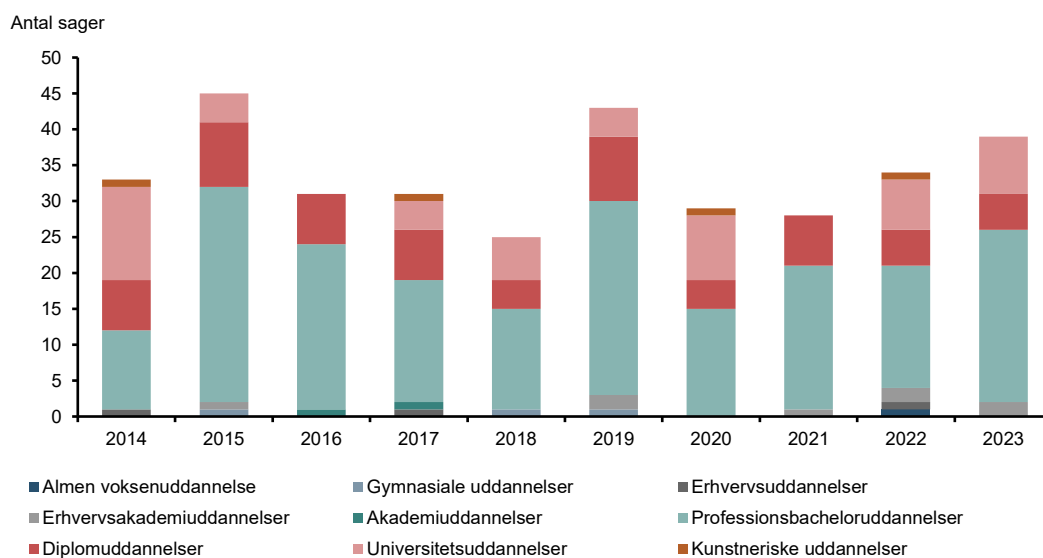
Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

De afgørelser, der blev påklaget i 2023, var truffet af 17 uddannelsesinstitutioner, navnlig professionshøjskoler (59 procent af klagerne) og universiteter (28 procent).

62 procent af klagerne drejede sig om at opnå merit på professionsbacheloruddannelser (navnlig uddannelserne til pædagog, lærer og sygeplejerske), 21 procent på universitetsuddannelser, og 13 procent på diplomuddannelser. Figur 3.3 nedenfor viser den nærmere fordeling og udviklingen de seneste ti år.

Figur 3.3

Sager modtaget af Kvalifikationsnævnet efter uddannelsestype og år, antal, 2014-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

De 8 klager, der fik medhold i 2023, havde i 6 tilfælde søgt merit på en professionsbacheloruddannelse og i 2 tilfælde på en universitetsuddannelse.

4. Anerkendelse til lovregulerede erhverv

Anerkendelse af udenlandske erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på udøvelse af lovregulerede erhverv

4.1 Introduktion

For at få adgang til at udøve et lovreguleret erhverv (også kaldet autorisationserhverv) skal man typisk have bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer ifølge lovgivningen. For erhvervsudøvere med udenlandske kvalifikationer betyder reguleringen blandt andet, at man skal have anerkendt sine udenlandske kvalifikationer for at kunne etablere sig.

Ansvar for adgangen til udøvelse af de enkelte lovregulerede erhverv er forankret hos de kompetente danske myndigheder, som har ansvaret for de enkelte lovregulerede erhverv og den sektorspecifikke lovgivning.

4.1.1 Regler for anerkendelse på det lovregulerede område

Reglerne for anerkendelse på det lovregulerede område er hovedsagelig nedfældet i anerkendelsesloven⁶ på baggrund af EU's anerkendelsesdirektiv samt i lovgivningen for de enkelte erhvervsområder.

4.1.1.1 EU-regler: anerkendelsesdirektivet

Anerkendelsesdirektivet sigter mod at øge den frie bevægelighed for personer og tjenesteydelser inden for de lovregulerede erhverv. Et bærende princip er derfor, at en EU/EØS-borger, der er kvalificeret til at udøve et erhverv i sit hjemland, har ret til at udøve det samme erhverv i et andet EU-land. For at lette anerkendelsen stiller direktivet en række krav til medlemsstaternes procedurer, f.eks. grænser for sagsbehandlingstiden og automatisk anerkendelse inden for visse erhverv, hvor der er vedtaget mindstekrav til uddannelse: læge, speciallæge, tandlæge, specialtandlæge, farmaceut, sygeplejerske med ansvar for almen sygepleje, jordemoder, dyrlæge og arkitekt.⁷

⁶ Se lov nr. 1871 af 29. december 2015 om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer (retsinformation.dk/eli/lta/2015/1871) og bekendtgørelse nr. 53 af 14. januar 2016 om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer m.v. (retsinformation.dk/eli/lta/2016/53).

⁷ Direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Læs mere på ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/mere-om-anerkendelse/eu-regler.

4.1.1.2 Andre EU-regler og internationale regler

På nogle erhvervsområder såsom revisorområdet og advokatområdet gælder der sektorspecifikke EU-regler, og anerkendelsesdirektivet gælder subsidiært. For maritime erhverv, der har tilknytning til handelsflåden, gælder der specifikke EU-direktiver om minimumsuddannelseskrav for søfarende. Inden for visse søfartserhverv gælder der desuden særlige internationale konventioner, som har fortrinsret i forhold til andre retsregler.

4.1.1.3 Nordiske overenskomster

Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige har indgået overenskomster om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, navnlig inden for undervisningserhverv og sundhedserhverv.⁸

4.1.2 Funktioner i forbindelse med anerkendelsesdirektivet

4.1.2.1 Koordinatorfunktionen

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen koordinerer og overvåger de danske kompetente myndigheds administration af direktivet. Det indebærer, at styrelsen formidler Europa-Kommissionens retningslinjer til de relevante myndigheder, driver et netværk med embedsmænd fra de berørte ministerier, fortolker direktivets regler og vejleder danske myndigheder om anvendelsen af direktivet på de enkelte erhvervsområder.

Styrelsen sørger for løbende opdatering af danske uddannelser i direktivets bilag V om automatisk anerkendelse på grundlag af koordinering af mindstekrav til uddannelse.

4.1.2.2 Støttecenterfunktionen

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen tilbyder information til udenlandske borgere og virksomheder, koordinatore, støttecentre, faglige organisationer m.fl. i de øvrige medlemsstater om betingelserne for adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark.

Styrelsen besvarer forespørgsler fra andre medlemsstaters kompetente myndigheder gennem Informationssystemet for det Indre Marked.⁹ Det gælder også, når erhvervet ikke er lovreguleret i Danmark, f.eks. for arkitekt erhvervet og for det europæiske erhvervsspas for danske bjergguider.

Styrelsen driver en webportal, hvorigennem der informeres på dansk og engelsk om adgangen til at udøve de enkelte erhverv.¹⁰

4.1.2.3 Artikel 58-udvalget

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen er medlem af EU's såkaldte artikel 58-udvalg. Udvalget bistår Europa-Kommissionen vedrørende anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, bl.a. ved at ajourføre de regler om uddannelseskrav, der gælder inden for visse erhverv.

⁸ Nordiske overenskomster kan findes via ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/mere-om-anerkendelse/internationalt/nordisk.

⁹ Erhvervsstyrelsen er dansk koordinator for IMI. Læs mere om IMI på Europa-Kommissionens hjemmeside: ec.europa.eu/internal_market/imi-net/index_da.htm

¹⁰ Se ufm.dk/le.

4.2 Transparens og proportionalitet i reguleringen

Transparensinitiativet, som indgår i anerkendelsesdirektivet, stiller krav til medlemsstaterne om at undersøge begrundelserne for og omfanget af lovregulerede erhverv. Formålet er at sikre større gennemsigtighed og berettigelse for de regulerede erhverv i medlemsstaterne og derigennem styrke vækst og mobilitet i EU.

Som led i transparensinitiativet redegør medlemsstaterne for anvendelsen af proportionalitetsprincippet ved lovregulering af det enkelte erhverv. Det gør de ved hjælp af Europa-Kommissionens database over lovregulerede erhverv, REGPROF.¹¹

Transparensinitiativet blev i 2018 suppleret af et direktiv om proportionalitetstest forud for vedtagelse af ny regulering af erhverv.¹² Det skal sikre, at nationale foranstaltninger er forholdsmæssige og ikke unødigt begrænser adgangen til erhverv eller skaber urimelige byrder på det indre marked. Medlemsstaterne skal vurdere berettigelsen af nye eller ændrede regler og disse reglers indvirkning på interesserede parter og virksomheder.

Folketinget vedtog i juni 2020 en lov, som implementerer proportionalitetstestdirektivet.¹³

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har som koordinator for direktivet og til brug for denne beretning bedt de kompetente myndigheder indberette eventuelle udfordringer med implementering af proportionalitetstestdirektivet. Ingen myndigheder har bemærket problemer.

4.3 De kompetente myndigheders afgørelser om autorisation m.v.

Loven om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer gælder aktuelt for 127 lovregulerede erhverv samt en række medicinske specialer, og ansvaret for adgangen til at udøve erhvervene fordeles sig på 21 kompetente myndigheder.¹⁴ På grundlag af myndighedernes indberetninger gives i det følgende tal for afgørelser om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer med henblik på etablering i Danmark.

Antallet af afgørelser tog i 2023 et nyt spring til 7.450 afgørelser, hvilket var 73 procent flere end i 2022 og næsten tre gange så mange som i 2021. Figur 4.1 på næste side viser udviklingen de seneste ti år.

Tallene for 2023 er præget af udviklingen hos Styrelsen for Patientsikkerhed. Styrelsen udstedte i årets løb 5.146 afgørelser – mere end det dobbelte af antallet i 2022, hvor der også var sket en fordobling. Stigningen skyldes dels, at der er kommet flere ansøgninger, dels at styrelsen i både 2022 og 2023 har færdigbehandlet ansøgninger, der havde hobet sig op ved udgangen af 2021.

¹¹ REGPROF indeholder offentligt tilgængelige oplysninger om de lovregulerede erhverv, landenes støttecentre og kompetente myndigheder, statistik over migrerende arbejdskraft i lovregulerede erhverv m.v. Se ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof

¹² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/958 af 28. juni 2018 om en proportionalitetstest forud for vedtagelse af ny regulering af erhverv: eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32018L0958

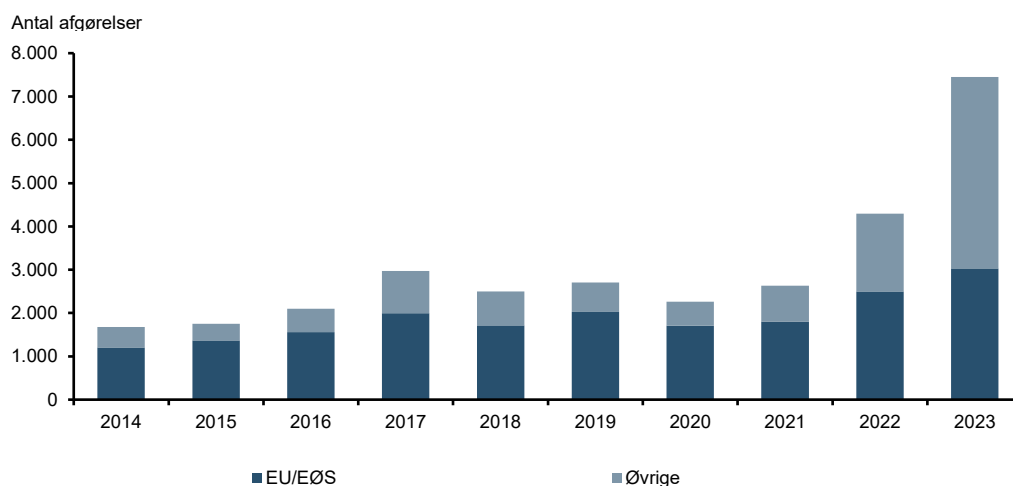
¹³ Lov nr. 884 af 16.6.2020 om ændring af lov om anerkendelse af visse uddannelses- og erhvervsmæssige kvalifikationer: retsinformation.dk/eli/lta/2020/884

¹⁴ De seneste oplysninger om erhvervene og deres kompetente myndigheder findes på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside: ufm.dk/le

Ud over Styrelsen for Patientsikkerheds område (69 procent af afgørelserne) har aktiviteten fortsat mest været hos Arbejdstilsynet (22 procent af afgørelserne, med 26 procent flere afgørelser end året før) og hos Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (6 procent af afgørelserne).

Figur 4.1

Afgørelser efter år og regelsæt, antal, 2014-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetning fra de ansvarlige myndigheder.

Tabel 4.1

Afgørelser efter myndighed og afgørelsens art, 2023

Myndighed	Positive* (pct.)	Betingede (pct.)	Negative (pct.)	I alt (antal)	Ændring seneste år (pct.)
Styrelsen for Patientsikkerhed	22	50	28	5.146	112
Arbejdstilsynet	98	0	2	1.606	26
Uddannelses- og Forsknings- styrelsen	32	48	20	414	7
Psykolognævnet	82	1	17	83	41
Lægemiddelstyrelsen	38	60	2	45	309
Søfartsstyrelsen	100	0	0	42	-2
Fødevarestyrelsen	74	0	26	38	0
Sikkerhedsstyrelsen	41	0	59	37	9
Miljøstyrelsen	96	0	4	24	167
Sundhedsstyrelsen	100	0	0	6	-25
Civilstyrelsen	100	0	0	4	-
Færdelsesstyrelsen	0	0	100	2	-60
Erhvervsstyrelsen	100	0	0	1	-
Rigspolitiet	100	0	0	1	-
Social- og Boligstyrelsen	0	0	100	1	-
Alle myndigheder	41	38	22	7.450	73

Anm.: I tabellen optræder kun de myndigheder, der har truffet afgørelser på området i 2023.

Der kan være flere afgørelser for samme person.

* Tallene for positive afgørelser inkluderer tildeling af delvis adgang til erhvervsudøvelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetning fra de ansvarlige myndigheder.

Tabel 4.1 ovenfor viser, hvordan de enkelte myndigheders afgørelser fordelte sig i 2023, og hvor stor en andel der var positive (umiddelbar adgang til at udøve erhvervet), betingede og negative (afslag). Tabel 5.3 i bilaget viser fordelingen på erhvervsområder.

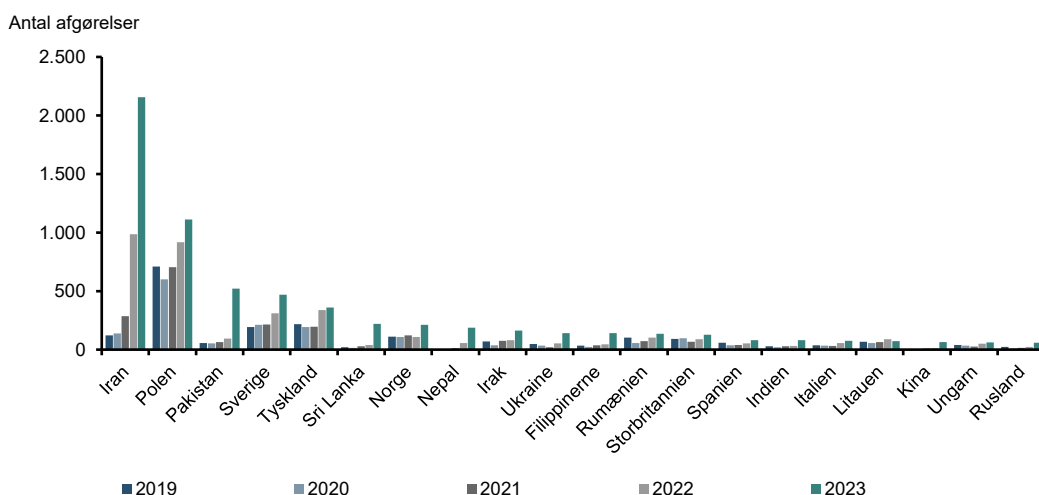
I 2023 faldt andelen af afgørelser om uddannelser fra EU/EØS-lande til 40 procent fra 57 procent året før, mens andelen fra lande i Asien steg til 49 procent fra 33 procent året før. Det skyldes den øgede sagsmængde hos Styrelsen for Patientsikkerhed, idet 82 procent af styrelsens stigning vedrører uddannelser fra lande i Asien, navnlig Iran.

Antallet af afgørelser vedrørende uddannelser fra Ukraine steg fra 53 i 2022 til 142 i 2023. Blandt afgørelserne i 2023 vedrørte over halvdelen lærererhverv, og resten hovedsagelig lægeerhverv. 2 af afgørelserne var positive, 102 betingede, og 37 negative.

Figur 4.2 nedenfor viser de 20 hyppigst forekommende lande.

Figur 4.2

Afgørelser efter uddannelsesland, top-20 (2023), antal, 2019-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetning fra de ansvarlige myndigheder.

Alt i alt blev der i 2023 truffet 3.031 positive afgørelser, 24 procent flere end året før. De positive afgørelser udgjorde 41 procent af alle afgørelser mod 57 procent året før. Andelen af positive afgørelser var for EU/EØS-sagernes vedkommende 90 procent (ligesom året før), mens den for de øvrige ansøgere var 7 procent (mod 10 procent året før).

Styrelsen for Patientsikkerhed har som nævnt især fået mange ansøgninger vedrørende kvalifikationer fra Iran. Disse ansøgninger førte i 2023 til 2.145 afgørelser, næsten alle om adgang til at udøve tre erhverv: sygeplejerske (1.146), læge (643) og tandlæge (297). For disse tre erhverv under ét fik 2 procent af ansøgerne med iranske kvalifikationer en positiv afgørelse, 81 procent en betinget og 17 procent en negativ afgørelse. Der var ligeledes en lav andel af positive afgørelser for Pakistan, Nepal, Filippinerne og andre tredjelande.

Styrelsen for Patientsikkerhed gav afslag i 16 procent af de sager, der var omfattet af EU-regler, og 90 procent af disse afslag (164 ud af 182) skyldtes manglende dokumentation fra ansøger. Styrelsen gav afslag til 31 procent af ansøgere omfattet af reglerne for tredjelande, og 60 procent af disse afslag (760 ud af 1.258) skyldtes manglende dokumentation fra ansøger.

4.3.1 Sagsbehandlingstid

De kompetente myndigheder traf i 2023 deres afgørelser på under tre måneder i ca. 78 procent af sagerne (mod ca. 84 procent året før). Sager efter EU's anerkendelsesdirektiv skal normalt behandles på højst tre måneder, og det skete i 2023 i ca. 95 procent af EU/EØS-sagerne. I de øvrige sager blev ca. 62 procent af afgørelserne leveret inden for tre måneder. Tabel 4.2 nedenfor viser den omtrentlige fordeling af sagerne efter antal måneders sagsbehandlingstid.

Tabel 4.2

Afgørelser efter sagsbehandlingstid i måneder, procent, 2023

Sagsbehandlingstid	EU/EØS-sager	Øvrige sager	I alt
Mindre end 1 måned	87	37	62
Mellem 1 og 2 mdr.	4	16	10
Mellem 2 og 3 mdr.	4	9	6
Mellem 3 og 4 mdr.	2	6	4
Mellem 4 og 5 mdr.	1	3	2
Mellem 5 og 6 mdr.	0	2	1
Over 6 mdr.	2	27	15
I alt	100	100	100

Anm.: Tallene for sagsbehandlingstid oplyses med forbehold for forskelle i opgørelsesmetoder og manglende indberetning af sagsbehandlingstider for 14 procent af sagerne.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetning fra de ansvarlige myndigheder.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ikke indberettet sagsbehandlingstid for de 18 procent af afgørelserne, hvor der er givet afslag på grund af manglende dokumentation fra ansøgeren. Styrelsens afgørelser i fuldt dokumenterede ansøgninger tog under tre måneder i 90 procent af EU/EØS-sagerne, og i 58 procent af de øvrige sager, mens ca. 32 procent af de øvrige sager tog over seks måneder. For læger var gennemsnittet 27 dage i EU/EØS-sager og 354 dage i øvrige sager, for sygeplejersker 31 dage i EU/EØS-sager og 117 dage i øvrige sager, og for tandlæger 14 dage i EU/EØS-sager og 237 dage i øvrige sager.

Hos Arbejdstilsynet var sagsbehandlingstiden under en måned i alle EU/EØS-sager og 95 procent af de øvrige sager. Hos Uddannelses- og Forskningsstyrelsen var sagsbehandlingstiden under tre måneder i 86 procent af EU/EØS-sagerne og i 82 procent af de øvrige sager.

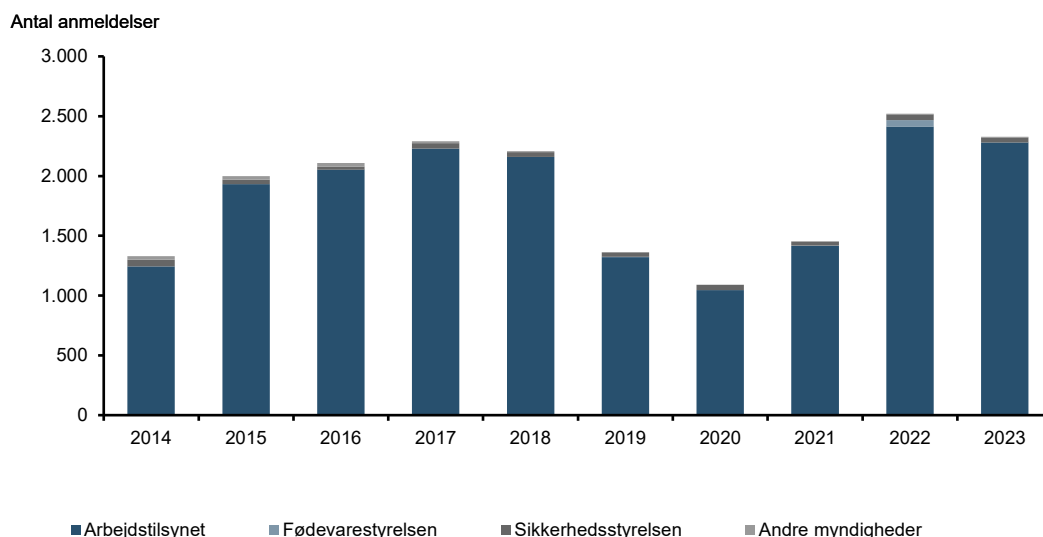
4.4 Midlertidige tjenesteydere fra EU/EØS-lande

Hvis man er statsborger og etableret som erhvervsudøver i et andet EU/EØS-land, har man efter EU's anerkendelsesdirektiv ret til at udøve sit erhverv midlertidigt og lejlighedsvist i Danmark. Inden for visse erhverv er det fastsat i den sektorspecifikke lovgivning, at tjenesteyderen, før tjenesteydelsen leveres første gang, sender en skriftlig anmeldelse til den kompetente myndighed. Er der ikke et hjemlet krav til anmeldelse, kan erhvervet udøves frit og uden forudgående anmeldelse.

I 2023 blev der indgivet 2.327 anmeldelser om levering af tjenesteydelser, 8 procent færre end året før. Langt størstedelen af stigningen er sket hos Arbejdstilsynet, som modtog 96 procent af anmeldelserne. Figur 4.3 nedenfor viser udviklingen de sidste ti år.

Figur 4.3

Tjenesteyderes forudgående anmeldelser efter myndighed, antal, 2014-2023



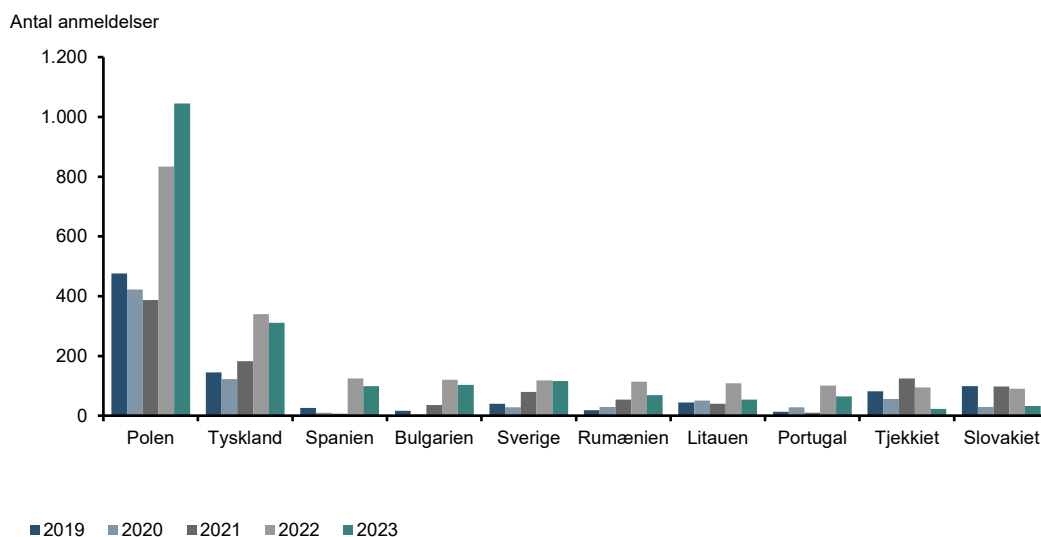
Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetning fra de ansvarlige myndigheder.

Anmeldelserne drejer sig hovedsagelig om arbejde som svejser eller fører af gaffeltruck, teleskoplæsser, kran m.v. Tabel 5.4 i bilaget viser fordelingen på erhverv.

45 procent af erhvervsudøverne kom fra Polen, og 13 procent fra Tyskland. Figur 4.4 på næste side viser udviklingen for de ti hyppigst forekommende oprindelseslande.

Figur 4.4

Tjenesteyderes forudgående anmeldelser efter etableringsland, top-10 (2023), antal, 2019-2023



Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetning fra de ansvarlige myndigheder.

13 procent af anmeldelserne i 2023 var under behandling ved årets udgang. Af de færdigbehandlede blev der foretaget kontrol af tjenesteyderens kvalifikationer i 88 procent, og der blev givet afslag i 2 procent.

4.5 Det europæiske erhvervspas

Det europæiske erhvervspas (European Professional Card, EPC) er en elektronisk procedure til at få sine erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendt i andre EU-lande.¹⁵ EPC er indført på udvalgte erhvervsområder og gælder indtil videre erhvervene sygeplejerske med ansvar for almen sundheds- og sygepleje, fysioterapeut, farmaceut, ejendoms-mægler og bjergfører.

I Danmark administreres EPC af de kompetente myndigheder for de berørte lovregulerede erhverv. I EPC-sammenhæng fungerer Uddannelses- og Forskningsstyrelsen som koordinator og som kompetent myndighed for erhverv, der ikke er lovregulerede her i landet, p.t. erhvervet bjergfører.

Der blev i 2023 udstedt 8 EPC'er til brug for erhvervsudøvelse i Danmark. Tabel 4.3 på næste side giver et overblik over EPC-sager med Danmark som værtsland.

¹⁵ Ansøgerne finder EPC under "Dit Europa" på Europa-Kommissionens hjemmeside: http://europa.eu/youreurope/citizens/work/professional-qualifications/european-professional-card/index_da.htm.

Tabel 4.3

EPC-sager med Danmark som værtsland, antal, 2023

Erhverv	Ansøgninger	Udstedte EPC'er	Afslag
Fysioterapeut	9	4	0
Farmaceut	8	5	1
Sygeplejerske	11	7	2
Ejendomsmægler	3	2	0
I alt	31	18	3

Anm.: Forskellen mellem antal ansøgninger og antal afgørelser skyldes hovedsagelig, at ansøgere i en del tilfælde starter processen, men ikke uploader de nødvendige dokumenter.

Kilde: Europa-Kommissionen

Der blev i 2023 udstedt 5 EPC'er til erhvervsudøvere fra Danmark. Tabel 4.4 nedenfor viser tallene for EPC-sager med Danmark som hjemland.

Tabel 4.4

EPC-sager med Danmark som hjemland, antal, 2023

Erhverv	Ansøgninger	Udstedte EPC	Afslag
Fysioterapeut	4	2	1
Farmaceut	1	0	0
Sygeplejerske	3	2	1
Bjergfører	0	0	0
Ejendomsmægler	1	1	0
I alt	9	5	2

Anm.: Forskellen mellem antal ansøgninger og antal afgørelser skyldes hovedsagelig, at ansøgere i en del tilfælde starter processen, men ikke uploader de nødvendige dokumenter.

Kilde: Europa-Kommissionen

4.6 Advarselssystemet

EU har et advarselssystem, der skal forebygge, at personer, der er frakendt retten til at udøve visse erhverv, fortsætter deres erhvervsudøvelse i andre medlemsstater. Den kompetente myndighed underretter via Informationssystemet for det Indre Marked (IMI) de øvrige medlemsstater, hvis en person, som er beskæftiget inden for sundhedsområdet, dyrlægeerhvervet eller området for uddannelse eller pasning af mindreårige, har fået begrænset retten til at udøve sit erhverv af en offentlig myndighed eller en domstol.

Tilsvarende underretter den kompetente myndighed de øvrige medlemsstater, hvis en person er dømt for at have anvendt forfalsket dokumentation ved ansøgning om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Dette gælder, uanset hvilket lovreguleret erhverv der er tale om.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen fungerer som dansk advarselskoordinator i IMI-systemet.

I 2023 afsendte Danmark i alt 179 advarsler (mod 208 året før) og modtog 3.870 advarsler fra andre EU-lande (mod 11.010 året før). Omfanget af advarsler sendt fra og modtaget af Danmark fremgår af tabel 4.5 nedenfor.

Tabel 4.5

Ud- og indgående advarsler i EU's advarselssystem efter erhvervsområde m.v., antal, 2023

Erhverv	Sendt af Danmark	Modtaget fra andre EU-lande
Læge	49	579
Sygeplejerske	32	1.998
Andre sundhedsfaglige erhverv	98	1.132
Dyrlæge	0	78
Arbejde med mindreårige	0	82
Dokumentfalsk	0	1
I alt	179	3.870

Kilde: Europa-Kommissionen

5. Bilag

5.1 Personlige vurderinger af udenlandske uddannelser

5.1.1 Afsluttede vurderingssager

Tabel 5.1

Afsluttede personlige vurderingssager efter resultat af behandling, 2019-2023

Status	2019 (antal)	2020 (antal)	2021 (antal)	2022 (antal)	2023 (antal)	Ændring seneste år (procent)
Vurdering afsluttet	2.600	2.556	2.869	2.874	3.676	28
Besvaret ved information/vejledning	16	27	38	18	47	161
Videresendt eller henvist	98	82	30	4	5	25
Behandling afvist	90	74	113	96	138	44
Ansøgning trukket tilbage	14	9	12	9	16	78
Henlagt pga. manglende dokumentation	135	186	259	185	255	38
I alt	2.818	2.748	3.062	3.001	4.137	30

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

5.1.2 Uddannelsernes faglige retning

Tabel 5.2

Personlige vurderinger efter fagligt hovedområde ifølge vurdering, 2019-2023

Kode	Fagligt hovedområde	2019 (pct.)	2020 (pct.)	2021 (pct.)	2022 (pct.)	2023 (pct.)	2023 (antal)
10	Grundskole	1	1	1	1	1	38
12	Gymnasiale uddannelser	21	19	19	17	18	652
15	Forberedende uddannelser	0	0	0	0	0	2
20	Undervisning og læring	3	3	3	3	3	107
25	Humanistisk	6	7	7	7	6	231
27	Audiovisuel teknik og medieproduktion	0	1	1	1	1	26
30	Kunstnerisk	3	3	2	2	2	69
35	Samfundsvidenskab	8	7	7	8	7	256
40	Erhvervsøkonomi, administration og jura	17	18	18	16	14	527
45	Naturvidenskab	7	6	8	10	10	350
50	Informations- og kommunikationsteknologi	3	3	3	2	3	113
55	Teknik, teknologi og industriel produktion	10	9	10	10	11	392
57	Mekanik, jern og metal	2	2	2	2	2	85
58	Bygge- og anlægsteknik	4	4	3	4	4	143
60	Jordbrug, skovbrug og fiskeri	2	2	2	2	3	93
65	Social og sundhed	10	10	10	13	14	497

Kode	Fagligt hovedområde	2019 (pct.)	2020 (pct.)	2021 (pct.)	2022 (pct.)	2023 (pct.)	2023 (antal)
70	Service	2	3	3	2	2	64
75	Forsvar, politi og sikkerhed	0	0	0	0	0	13
80	Transport	0	0	0	0	0	18
I alt		100	100	100	100	100	3.676

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

5.2 Anerkendelse til lovregulerede erhverv

5.2.1 Afgørelser om autorisation m.v.

Tabel 5.3

Afgørelser efter erhverv og afgørelsens art, antal, 2023

Erhverv	Positive	Betingede	Negative	I alt	Ændring seneste år
Advokat	4	0	0	4	4
Ambulancebehandler	14	0	4	18	-5
Ambulancebehandler med særlig kompetence (paramediciner)	4	0	1	5	4
Arbejde med asfalt (offshore)	0	0	1	1	1
Arbejde med epoxy og isocyanater	5	0	3	8	6
Arbejde med svejsning	33	0	1	34	-8
Asbestnedrivning	197	0	3	200	64
Bandagist	2	0	1	3	3
Bioanalytiker	19	8	48	75	55
Certificeret statiker	0	0	1	1	1
Driftsansvarlig person for elektriske anlæg	2	0	3	5	2
Driftsleder på renseanlæg	0	0	1	1	1
Dyrlæge	28	0	8	36	1
Dørmand i virksomheder med alkoholbevilgning	1	0	0	1	1
Ejendomsmægler	1	0	0	1	1
Elevatormontør	3	0	0	3	2
Elinstallatør	11	0	11	22	5
Ergoterapeut	9	6	3	18	12
Erhvervsdykker	40	0	0	40	6
Fagligt ansvarlig inden for gas-, vand- og afløbsinstallationer (vvs-installatør)	1	0	1	2	-1
Fagligt ansvarlig inden for kloakområdet	0	0	1	1	0
Farmaceut	9	6	0	15	8
Farmakonom	8	21	1	30	26
Fodterapeut	1	0	1	2	1
Folkeskolelærer	73	127	21	221	10
Fysioterapeut	82	16	28	126	74
Fører af gaffelstaber	88	0	0	88	6
Fører af gaffeltruck	491	0	7	498	-12

Erhverv	Positive	Betingede	Negative	I alt	Ændring seneste år
Fører af gaffeltruck (offshore)	2	0	0	2	1
Fører af teleskoplæsser	161	0	7	168	-27
Jordemoder	24	7	29	60	34
Kabelmontør	1	0	6	7	2
Kedelpasser	1	0	0	1	1
Kiropraktor	5	2	3	10	3
Klinisk diætist	2	3	7	12	8
Klinisk tandtekniker	0	0	9	9	8
Kranfører	480	0	4	484	234
Kølemontør	1	0	1	2	-4
Kørelærer	0	0	2	2	-3
Læge	339	1.128	262	1.729	1.000
Lærer i dansk for voksne udlændinge	0	0	6	6	4
Lærer i de gymnasiale uddannelser	44	54	26	124	2
Navigator i fiskeskibe (skipper/styrmand)	2	0	0	2	-5
Optometrist	4	2	7	13	6
Osteopat	89	2	3	94	57
Psykolog	68	1	14	83	24
Pædagog i folkeskolens børnehaveklasse og 1.- 3. klassetrin	17	17	29	63	10
Radiograf	17	3	24	44	18
Rottebekæmper	1	0	0	1	1
Sikkerhedskoordinator på byggepladser	3	0	1	4	0
Social- og sundhedsassistent	14	15	87	116	47
Speciallæge	188	0	6	194	33
Specialsygeplejerske	6	0	0	6	-2
Specialtandlæge	4	0	1	5	3
Sprøjtecertifikat	22	0	0	22	13
Stilladsopstiller	111	0	2	113	75
Sygeplejerske	203	1.121	646	1.970	934
Tandlæge	88	263	258	609	392
Tandplejer	8	14	12	34	28
Veterinærsygeplejerske	0	0	2	2	1
I alt	3.031	2.816	1.603	7.450	3.154

Anm.: I tabellen optræder kun de erhverv, for hvilke der er truffet afgørelser i 2023. Mere detaljeret statistik for sager, der er behandlet efter anerkendelsesdirektivet, vil kunne findes i Europa-Kommissionens database over lovregulerede erhverv: ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof.

Der kan være flere afgørelser for samme fagperson.

Tallene for positive afgørelser inkluderer 23 tildelinger af delvis adgang til erhvervsudøvelse.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetninger fra de ansvarlige myndigheder.

5.2.2 Anmeldelser fra midlertidige tjenesteydere

Tabel 5.4

Tjenesteyderes anmeldelser efter myndighed og erhverv, 2022-2023

Myndighed	Erhverv	2022 (antal)	2023 (antal)	Ændring se- neste år (pct.)
Arbejdstilsynet	Arbejde med asfalt	0	1	–
Arbejdstilsynet	Arbejde med epoxy og isocyanater	23	12	-48
Arbejdstilsynet	Arbejde med svejsning	573	635	11
Arbejdstilsynet	Asbestnedrivning	9	49	444
Arbejdstilsynet	Elevatormontør (offshore)	0	1	–
Arbejdstilsynet	Fører af gaffelstabler	137	100	-27
Arbejdstilsynet	Fører af gaffelstabler (offshore)	1	2	100
Arbejdstilsynet	Fører af gaffeltruck	655	732	12
Arbejdstilsynet	Fører af gaffeltruck (offshore)	1	6	500
Arbejdstilsynet	Fører af teleskoplæsser	295	332	13
Arbejdstilsynet	Fører af teleskoplæsser, kran over 8 tm	44	30	-32
Arbejdstilsynet	Kedelpasser	1	5	400
Arbejdstilsynet	Kranbasis – kraner over 8 tm	63	43	-32
Arbejdstilsynet	Kranbasis (offshore)	9	2	-78
Arbejdstilsynet	Kranfører – mobile kraner over 30 tm	106	74	-30
Arbejdstilsynet	Kranfører – mobile kraner over 8 tm	54	42	-22
Arbejdstilsynet	Kranfører – mobile kraner over 8 tm (off- shore)	0	3	–
Arbejdstilsynet	Kranfører – tårnkraner og fast opstillede kra- ner over 8 tm	57	39	-32
Arbejdstilsynet	Kranfører – tårnkraner og fast opstillede kra- ner over 8 tm (offshore)	1	2	100
Arbejdstilsynet	Sikkerhedskoordinator på byggepladser	25	8	-68
Arbejdstilsynet	Stillads – beregning	80	21	-74
Arbejdstilsynet	Stillads – rulle og bukke	34	16	-53
Arbejdstilsynet	Stillads – system	201	124	-38
Erhvervsstyrelsen	Ejendomsmægler	0	1	–
Fødevarestyrelsen	Dyrlæge	54	1	-98
Miljøstyrelsen	Brøndborer	1	3	200
Sikkerhedsstyrelsen	Elinstallatør	34	31	-9
Sikkerhedsstyrelsen	Fagligt ansvarlig inden for gas-, vand- og af- løbsinstallationer (vvs-installatør)	8	7	-13
Sikkerhedsstyrelsen	Fagligt ansvarlig inden for kloakområdet	2	2	0
Sikkerhedsstyrelsen	Fagligt ansvarlig inden for service og første- gangsindregulering på gasfyrede brænder- anlæg over 135 kW, gasdrevne turbiner eller gasdrevne motoranlæg	3	2	-33
Styrelsen for Patientsikkerhed	Læge	3	1	-67
	Andre erhverv	46	0	-100
I alt		2.520	2.327	-8

Kilde: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen på basis af indberetninger fra de ansvarlige myndigheder.